

Mojmírovčan

NEPREDAJNÉ
ROČNÍK XXVI.
ČÍSLO 11
NOVEMBER 2020

Časopis obce Mojžírovce

- Príhovor
- Na zamyslenie
- Zaznamenali sme v obci
- » Prvý impresionistický plenér v Mojmirovciach
- » Spomienka na stretnutie s bývalým prezidentom SR Michalom Kováčom
- » Cedronski bežci oslavovali 10. ročník
- Zaznamenali sme
- » Výlet na Oravu
- » Cyklopotulky Snina 2020
- Zo života škôl
- » Európsky deň jazykov
- » Týždeň zdravia v ZŠ
- » Ako tretiaci zachránili ježka
- » Október – mesiac úcty k starším
- » Obzretie za letom
- Recepty z Urmína
- » Domáce rezance, fliačky, perky (pirohy) a ocetková polievka (slížovica)

Titulka: Fara

Foto:

Ing. Jaroslav Horváth

Zrnko múdrosti:

Najsilnejším prostriedkom proti starnutiu je láska.

John Stuart Mill

**Mojou obcou sú
MOJMIROVCE**

Novembrové povzbudenie

Vážení čitatelia,

po slávnosti Všetkých svätých sa v liturgickom kalendári slávi Spomienka na všetkých verných zosnulých. Vo svojom povzbudení k spomienkam na našich predchodcov do večnosti použijem pomoc jedného príbehu z pera talianskeho kňaza a spisovateľa Bruna Ferrera. V príbehu som si dovolil poslovenčiť talianske názvy a mená.

Ladislav bol zvon, ktorý vyzváňal v kostole v jednej obci na Slovensku. Či snežilo, pršalo alebo svietilo slnko, Ladislav nikdy nezabudol na svitaní, na poludnie a pri západe slnka zaspievať a jeho hlas sa rozliehal až k blízkym kopcom. Kamarátil sa s jednou veveričkou s červeným chvostom, ktorá žila v parku pri kostole.

Mal aj ďalšieho blízkeho priateľa, pekára Matúša. Matúš bol prvý, kto na svitaní otvoril okno a pozdravil, keď zvon zaspieval na dobré ráno.

Jedného jesenného dňa sa Ladislav tiško rozvzlykal. Pršalo a na cintoríne sa zišla hŕstka ľudí, ktorí pozerali na truhlu klesajúcu do vykopaného hrobu. Veverička s červeným chvostom hneď prišla blízko k veži a pýtala sa: „Ladislav, prečo plačeš?“

„Veverička, zomrel môj priateľ Matúš!“

Veverička si sadla a plakala spolu s ním.

V nasledujúcich dňoch sa zdalo, že sa život vrátil do starých koľají. Istého rána, keď Ladislav začal zvoniť na Anjel Pána, všimol si, že si niekto sadol pri okno veže. Bol to skutočný a živý človek, no zvláštny žiaril a vyzeral ľahulinký ako obláčik.

„Ale veď ty si Matúš!“, zvolal Ladislav.

„Áno, som to ja“, povedala žiarivá postava.

„Myslel som si, že si v nebi“, prehovoril zvon.

„Naozaj som v nebi.“

„Nezdá sa mi, že si úplne spokojný.“

„Som veľmi šťastný, ale niečo mi chýba. Maličkosť, ale chýba mi.“

Ladislav bol zmätený: „Akože ti môže v nebi niečo chýbať?“

„Vieš, zvonček môj, ani tam hore nechceme, aby na nás zabudli. Potrebujeme, aby si na nás niekto spomenul. Anjeli každý deň prilietajú na zem pozbierať modlitby, ktorými sa ľudia prihovárajú k Bohu za svojich milovaných. Anjeli ich prinesú do neba a odovzdajú ich blaženým dušiam. Mne však nikdy nič neprinesú.“ Matúš bol šťastný i smutný zároveň. Bolo to čudné.

„Ja sa o to postarám!“ povedal Ladislav.

Od toho dňa vždy, keď prechádzali po námestí Matúšove deti a vnúčatá, zvon sa mohutne rozozvučal a volal: „Pamätaj na Matúša! Pamätaj na Matúša!“

Uzávierka čísla:

10. deň v mesiaci.

Adresa na zasielanie

príspevkov:

mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan

- mesačník obce Mojmirovce

Vydáva: Obec Mojmirovce

Námestie sv. Ladislava 931/7

951 15 Mojmirovce

IČO: 00308269

Telefón: 037/7798268

e-mail: starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:

predseda

Bc. Tomáš Poledník

členovia:

Mgr. Lívia Belanová

Ing. Jaroslav Horváth

Mgr. Tatiana Ivanová

Mgr. Dagmar Kiššová

Mgr. Gertrúda Štrámová

Tatiana Tóthová

Registračné číslo časopisu

Mojmirovčan:

EV 3260/09.

ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:

Mgr. Martin Palka

- starosta obce

Redakčná rada si vyhradzuje

právo krátiť a upravovať

príspevky.

Neuverejnené a nevyžiadané

príspevky nevraciam.

Časopis je zverejnený

v elektronickej verzii (PDF)

na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:

Pavol Deglovic

PANTER PMD s.r.o Nitra,

0905 259 609,

e-mail: studio@panter-pmd.sk,

www.panter-pmd.sk

Znepokojení ľudia vychádzali pred domy a pýtali sa: „Čo sa to deje?“

Starosta prikázal policajtom, aby umlčali zvon vyzvávajúci mimo plánu. Ladislav však neprestal vyzváňať, až kým sa Matúšovi príbuzní a priatelia nezišli v kostole, aby sa pomodlili za dobrého pekára.

V ten večer anjel priniesol do neba obrovské množstvo „modlitieb za Matúša“. A Ladislav zahlaholil „aleluja“, až sa radosťou zaplnil celý kraj.

Pekný príbeh, však? Nech nás každodenný hlas zvonov upozorní, že si máme v modlitbách spomenúť na zosnulých dobrodincov – najmä v čase Dušičiek.

Vdp. Jozef Marko,

správca farnosti

Podakovanie starostu obce k celoplošnému testovaniu v Mojmirovciach

Vážení spoluobčania,

prvé kolo celoplošného testovania sme v našej obci úspešne zvládli. Dovoľte mi poďakovať sa prostredníctvom obecného časopisu všetkým občanom za bezkonfliktný priebeh, trpezlivosť a pochopenie, vďaka ktorým sa našej samospráve podarilo splniť túto neľahkú úlohu.

Obetavosť a nasadenie skvelých zdravotníkov, príslušníkov OS SR, PZ SR, členov DHZ Mojmirovce a dobrovoľníkov uľahčili priebeh tejto veľkej akcie. Bolo mi cťou spolupracovať na tejto akcii v koordinácii s profesionálmi i dobrovoľníkmi. Všetci si svoje úlohy plnili maximálne zodpovedne. Veľký kus práce pri príprave odvedli naši obyvatelia - príslušníci OS SR Peter Fúška, Andrej Milošiak a Martin Slašťan. Testovania sa zúčastnilo 1902 ľudí. Z toho boli zaznamenané 2 pozitívne prípady, čo svedčí o zodpovednom prístupe Mojmirovčanov pri dodržiavaní aktuálne nariadených opatrení. Ďakujem.

Mgr. Martin Palka, starosta obce

(Aj) teraz pôjde o to: premeniť duše!

Na Dušičky každoročne zapalujeme sviečku. Jej svetlo znamená poznanie, jej teplo lásku. Duše zomrelých sú „poznačené“ dobrom i zlom duality. Dostanú druhú šancu? Duše nás živých sú aktívne v premene času. O našich predkoch sa hovorí, že boli dobrí, ale nevzdelaní. My sme dnes (pre)vzdelaní, ale niekedy zlí. Posolstvo Milana Rastislava Štefánika nás (už vyše sto rokov) nabáda: „premeniť duše“. Čiže zapalovať v nás svetlo poznania a teplo lásky, inak povedané: „stať sa múdrymi a láskavými“. Lenže múdry nie je to isté ako vzdelaný a pokrytectvo nemá nič s láskou. A tak máme šancu na premenu každého deň nášho života.

V novembri je čas spomínať na múdrosť a dobrotu našich zosnulých. Máme šancu spoznávať a premieňať v sebe kvality, ktorých sa zub času nikdy nedotkne. Sú to vzory „slnecných hrdinov“, svetelných bytostí, ktoré ako v známom literárnom diele Maxima Gorkého „Danko“, nesú svetlo a my za nimi vidíme na cestu z nepreniknuteľného lesa nevedomia na cestu poznania, múdrosti, lásky a šťastia.

V novembri si budeme aj my spomínať (tentokrát doma) na našich zomrelých „slnecných hrdinov“.

Pred dvomi rokmi to boli vojaci a legionári z prvej svetovej vojny so svojim generálom Milanom Rastislavom Štefánikom. Niektorí ho aj videli v Irkutsku naživo. Vydobyli pre nás slobodu. Vlni patrilo novembrové spomínanie učiteľom, školským reholiam vincentiek a blúderov v Ur-míne, ako sme ich familiárne volali. Šírili v našej dedine Ducha, vzdelanie i kultúrne povedomie. V tomto roku si spomínáme na muzikantov, ktorí nám rozdávali radosť, uvoľňovali našu myseľ. A bolo ich nemálo. Gajdoši: Millena, Straňák, Járek, Zambo i predčasne zosnulý Jurko Ložan. Už 15. februára sme si spomínali na gajdošské fašiangové tradície vo Veľkej Doline „Zambova Dolina“ a v Mojmirovciach. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Budeme si spomínať na rómskych muzikantov zvučného mena: generácie Kozmovcov, Kurucovcov, Kudryovci, Štefan Bandry, Karol Pecek, Jožo Krajčovič, Ali Solčán a iní. Významný podiel na oživovaní folklóru a vzniku detského folklórneho súboru Zbojník mal Jožko Janiš a jeho kolega Anton Rác. Karol Gábriš bol stavitel' strunových hudobných nástrojov a citarista. Nezabúdame ani na našu dychovú hudbu. Pán Ladislav Čanaky a jeho syn Ervín vynaložili veľkú prácu na povznesení našej dychovky.

Milí priatelia, keď budete zapalovať sviečku, spomeňte si aj na hudobníkov, ktorí hrávali, aby bol náš svet znesiteľnejší, šťastnejší. Slnecných hrdinov máme aj okolo seba, netreba za nimi chodiť ďaleko.

PaedDr. Robert Žilík

Prvý impresionistický plenér v Mojmirovciach

V parku

*V parku na terase pri káve
šiel som sny spriadať prchavé,
stretol som dievča – čašníčku,
čo mala ruže na tričku,
a úsmev z portrétu Moneta,
do čiernej suknice odetá,
vysoké čelo, obočie bez viny
a vôkol farebné kvety.
Bol to len okamih z obrazu
zjavil sa a ona zmizla odrazu.
Bol to dar impresie,
čo na plátne majstra dodnes žije.*

Dni sa krátia, svetla je stále menej a menej. Jeseň už taká býva. V nedeľu 11. októbra sa skupinka siedmich „lovčov svetla“ vybrala do mojmirovského parku, kde sa uskutočnil v rámci Svetového dňa parkov a záhrad 1. impresionistický plenér. Plenérové kreslenie a maľovanie je tvorivá činnosť vo voľnej krajine pod otvoreným nebom, nie v prítomí ateliéru. Prvýkrát začali takto tvoriť umelci medzi rokmi 1830 až 1870 vo francúzskej dedine Barbizon pri Paríži. V roku 1874 v ateliéri slávneho fotografa Felixa Nadara skupinka „neuznaných“ maliarov vystavila svoje obrazy. Akýsi „zúrivý“ cenzor posmešne nazval túto skupinu autorov, na tú dobu trufáľch obrázkov, impresionistami. Claude Monet tam vystavoval obraz s názvom Impression, soleil levant, čiže impresia, dojem, pocit, nálada, moment, okamih. Maliari boli „lovcami, vyznávačmi svetla“, ktoré zachytávali v krajine ako okamih letiaceho motýľa.

Kresliť, maľovať krajinu si vyžaduje zručnosti ako sú komponovanie, tieňovanie, perspektívne videnie, priestorové plánovanie a poznanie psychológie farieb. Najdôležitejšie je však objaviť krajinu v sebe a seba v krajine. Je dobré „vypnúť“ intelektuálne mudrovanie“ a zapojiť intuíciu, tušenie, pocit letiaceho motýľa a objavovať „svetlo v sebe i mimo seba“. Netreba mať titul akademického maliara. V sobotu 10. októbra sme v kaštieli v rámci soiré prebrali históriu impresionistov, základy kreslenia a venovali sme sa hlavne zmyslu svetla, krásy, tvorivosti a umenia v našom živote.

V nedeľu sedem šikovných tvorivých ľudí nakreslilo a namaľovalo krajinu nášho parku: stromy, kaštieľ, fontánu a oblaky. Dielka boli „vystavené“ okolo tristo-ročnej lipy. V krátkej vernisáži zaznela hudba v podaní zoskupenia Musicantica Slovaca, slovo o histórii parku, o vystavených dielkach, ich tvorcoch a verše inšpirované parkom. Ďakujeme Kaštielu Mojmirovce za prístrešie.

Nech svetlo „ulovené“ v urmínskome parku dlho vyžaruje z obrázkov a ich tvorcov!

Robert Žilík,
lektor plenéru

Spomienka na stretnutie s bývalým prezidentom SR

**Michalom
Kováčom**

Tretieho augusta 2020 by prvý prezident Slovenskej republiky Michal Kováč oslávil svoje deväťdesiate narodeniny. V našej obci si pripomíname aj jeho osobnú návštevu, ktorú absolvoval v roku 1995, teda pred dvadsiatimi piatimi rokmi. I napriek rodinným problémom a politickým tlakom vtedajšieho obdobia si plnil svoje pracovné povinnosti a zúčastňoval sa oficiálnych návštev. Na to, ako takáto oficiálna návšteva prebiehala u nás v Mojmírovciach, a prečo je názov Prezidentský apartmán v kaštieli opodstatnený, si prednedávnom zaspomínali vtedajší starosta **Imrich Kováč** a riaditeľ Kaštiela Mojmírovce, a.s. a čestný občan Mojmíroviec **PhDr. Štefan Bugár, PhD., MBA**.

Š.B. (Štefan Bugár): Pána prezidenta sme ubytovali u nás v kaštieli, prišiel aj so svojou manželkou. Bolo to presne v období, keď bol jeho syn zatvorený vo Viedni. Asi trikrát za deň chodili ku mne do kancelárie (v tom čase ešte neboli u nás mobilné telefóny) a telefonovali ohľadom situácie svojho syna. Pani prezidentová bola na pána prezidenta dosť prísna. Naopak, pán prezident bol veľmi milý človek. Keď sme mu s pánom starostom porozprávali o Grasalkovičovi, pán prezident povedal, že o pár mesiacov budú otvárať Grasalkovičov palác a pozve nás deň predtým. Svoje slovo dodržal. Pri návšteve paláca nám ukázali všetko od pivnice až po miestnosť, kde mal potom prezident Rudolf Schuster dvojplotničku, ktorú sme videli.

I.K. (Imrich Kováč): Vtedajší prednosta Okresného úradu v Nitre, ktorého som oficiálne pozval k tejto príležitosti, a na ktorej sa aj zúčastnil, bol následne hneď na druhý deň odvolaný, nakoľko patrila k HZDS na čele s Vladimírom Mečiarom. Zhodou okolností bol pán riaditeľ Bugár posledný, s kým sa oficiálne rozprával vo funkcii prednostu. Takže pri návšteve pána prezidenta v našej obci boli aj takéto obete.

**Z návštevy prezidenta Michala Kováča
v Mojmírovciach v r. 1995**

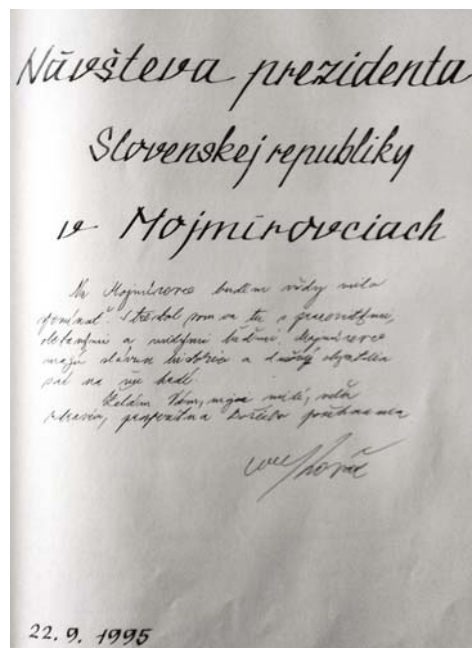
Š.B.: Boli samozrejme aj krajšie príhody. Keď sme už v daný deň očakávali významnú návštevu, vtedajší okresný riaditeľ PZ SR (už nežije) vysvetľoval, ako sú pripravení. Zdôraznil, že v rámci bezpečnosti posielajú radšej prezidentskú kolónu cez Cabaj a Svätoplukovo, nech tam nie je veľa ľudí a všetko je zabezpečené. Dá vedieť, keď sa budú blížiti ku kaštielu. Napriek všetkým ubezpečeniam nečakane pribehol recepčný a povedal: „Pán riaditeľ, pán prezident je už tu, počte ho privítať!“ Treba povedať aj to, že návšteva sa uskutočnila v období, keď sa Slovensko pripravovalo na vstup do EÚ. Pri tejto príležitosti sa konala slávnostná večera, na ktorú boli pozvaní poslanci a podnikatelia našej obce, prítomní boli aj členovia prezidentovho sprievodu. Keďže hlavnou témou večera bol vstup SR do EÚ, zaželal som pánovi prezidentovi, aby sa naša krajina dostala do EÚ práve pod jeho vedením. Na druhý deň pán prezident využil služby hotela a v presne dohodovaný čas skoro ráno si išiel zaplávať do malého bazéna s protiprúdom, ktorý bol vtedy k dispozícii. Plávanie sa mu veľmi páčilo a zotrval dlhšie, potom si dal masáž. Pri spoločných rozhovoroch prejavoval živý záujem o dianie v obci, o jej históriu a vývoj. Pozrel si všetky pamätihodnosti obce, bol aj pri rodnom dome Antona Grasalkoviča a samozrejme ochutnal kvalitné mojmírovské vína z vinice PD. Ako som už spomínal, pán prezident nás pozval do Grasalkovičovho paláca v Bratislave deň pred

jeho slávnostným otvorením, takže okrem iného sme mali možnosť vidieť generálku oficiálnych príprav.

**Zápis do pamätnej knihy prezidentom
republiky, ktorý urobil pred odchodom
z Mojmíroviec, r. 1995**

I.K.: Pán prezident navštívil aj obecný úrad, pred ktorým ho vítali miestne deti, a zapísal sa do Pamätnej knihy. Pripili sme si 30-ročnou slivovicou od pána Štefana Dubčeka (aj jeho pričinením sa táto oficiálna návšteva prezidenta uskutočnila). Slivovica musela vopred prejsť patričnou kontrolou, takže na prípitok jej už veľa nezostalo. Ešte spomeniem príhodu, keď sa išlo od Grasalkovičovho domu na obecný úrad. Poznám som skratky, bol som veľmi aktívny a chcel

som prezidentovi otvoriť dvere na aute. V tom priskočil ku mne ochrankár, odstrčil mi ruku a povedal, že to nie je moja robota...

Š.B.: Pán prezident bol veľmi ústretový a ochotný, pofotil sa s deťmi aj s nami. V Mojmírovciach pobudol dve noci a potom odcestoval do Nitry. Je treba povedať, že v tom neľahkom období bol problém ubytovať prezidenta. Každý sa bál vyvedenia dôsledkov. Ja sám som mal problém s okresným predsedom v rámci podpisu jednej zmluvy, pretože som si dovolil ubytovať prezidenta v čase, keď v spoločnosti rezonovala kauza s jeho synom. Našťastie to dobre dopadlo. Život je všelijaký a prináša so sebou rôzne pozitíva i negatíva. Všetko sú to skúsenosti, bez ktorých by život ako taký nebol životom. Pre nás však bolo cťou a hrdosťou oficiálne privítať na pôde našej obce prezidenta SR Michala Kováča.

I.K.: Ja by som ešte rád doplnil, že odvtedy a počas celého obdobia pôsobenia Michala Kováča vo funkcii prezidenta SR boli vzťahy medzi našou obcou, prezidentom a prezidentskou kanceláriou na veľmi dobrej úrovni. Napríklad pri návšteve primátora maďarského mesta Gödöllő v Mojmírovciach chcel primátor vidieť prezidentský palác, tak sme sa tam vybrali a pán prezident nás prijal. S tlmočením nám pomohol vtedajší starosta obce Branč.

V závere spomienkového stretnutia sa obaja páni zhodli, že i napriek napätej politickej situácii a nervozite z možných udalostí prebehla oficiálna návšteva prezidenta a jeho sprievodu na dôstojnej úrovni a zostáva v spomienkach mnohých.

V mene RR ďakujem za rozhovor a teším sa na ďalšie zaujímavé spomínanie.

Text upravila: **tt**
Foto: archív obce

Cedronskí bežci oslavovali 10. ročník

Hoci sa Cedronský beh stal už súčasťou septembrových aktivít v našom regióne, jeho 10. ročník, ktorý sa konal v sobotu 19. septembra 2020, sa zapíše do histórie podujatia ako výnimočný. Dlho nebolo isté, či sa beh vôbec uskutoční, a keď nakoniec padlo rozhodnutie ho usporiadať, jeho prípravy boli až do posledného dňa nesmierne dynamické. Organizátori museli promptne reagovať na sprísnené epidemiologické opatrenia, ktoré vydal RÚVZ len deň pred behom. Pre bežcov to znamenalo zrušenie občerstvenia vo forme bagiet a distribúciu výhradne balených nápojov pre športovcov vrátane staníc s občerstvením na trati. Vstup do areálu bol po prvýkrát monitorovaný náramkami a bežci mali k dispozícii na viacerých miestach dezinfekciu rúk. Bežeckí vodiči, ktorí sa už stali na Cedronskom behu štandardom, nemohli kvôli mimoriadnej situácii nastúpiť.

Tešíme sa však, že napokon nastúpili a 10. ročník Cedronského behu sme oslávili tak ako sa patrí – behom. Každý bežec dostal na pamiatku malý darček – funkčný nákrčník a históriu behu sme si pripomenuli malou výstavou fotografií mapujúcich všetky predošlé ročníky. Toto podujatie začalo písať svoju existenciu najskôr ako putovné v roku 2011 vo veľmi skromných podmienkach. Postupne sa k behu dospelých pridali aj deti a dorast a od roku 2016 sa Cedronský beh udomácnil v Mojmirovciach, odkiaľ

bežci vyrážajú na svoju 7 a 15 kilometrovú púť regiónom cez obce Veľká Dolina – Poľný Kesov – Štefanovičová.

Jednou z hlavných ambícií organizátorov je, aby sa beh dostal do povedomia ľudí v regióne a aby si našiel svoje stále miesto v bežeckých kalendároch. Každý rok sa organizátori snažia servis pre bežcov skvalitňovať. Na 10. ročníku bola už štandardom rozsvietená s kondičným trénerom pred štartom hlavného behu a časy sa merali čipovou časomierou, čo urýchlilo proces spracovania výsledkov a minimalizovala sa chybovosť pri vyhodnotení. Štandardom bola aj štartovacia brána označujúca priestor Štart/Cieľ, kilometrovníky na hlavnej 15 km trati, ukazovateľ času a vecné ceny pre víťazov všetkých kategórií. Účasť bežeckých vodičov a občerstvenie sme mali tiež, i keď v okleštenej podobe kvôli epidemiologickým opatreniam.

Na jubilejnom 10. ročníku si výkony zmeralo 227 bežcov. Ako prvé vyštartovali deti, ktoré bežali v miestnom parku pri kaštieli v Mojmirovciach. Na trati v dĺžke 400, 800 a 1200 m v závislosti od veku si zmeralo sily 58 malých športovcov. Teší nás, že až 22 registrovaných detí uviedlo ako svoje bydlisko obec Mojmirovce a mnohí ďalší okolité obce. O 14.00 hod. vyštartovali bežci v hlavnej kategórii, ktorí si zmerali sily na 7 km alebo 15 km trati. Spomedzi 169 bežcov zvíťazil Gabriel Švajda (53:19), ktorý obhájil prvenstvo z minulého roku na 15 km trati. Organizátorov ako aj divákov veľmi potešil domáci Adam Kľbík (55:40), keď si dobehol pre striebornú medailu, a víťazné trio na dlhšej trati uzatvoril Dominik Zaťko (55:58). Spomedzi žien si pre absolútne víťazstvo dobehla Alexandra

Urmínska (1:09:09), v tesnom závесе za ňou Katarína Sládečková (1:09:17) a na treťom mieste sa umiestnila Eva Antolová (1:12:09). Na 7 km trati zvíťazil Pavol Belovič a medzi ženami Jana Šimunková, ktorá obhájila prvenstvo z minulého roku. Kompletne výsledky sú zverejnené na našej webovej stránke www.cedronskybeh.sk a onedlho k nim pribudnú krásne fotografie.

Tešíme sa, že napriek obmedzeniam sa 10. ročník uskutočnil. Veľká vďaka patrí organizátorom a dobrovoľníkom, ktorí pomáhali s organizáciou podujatia, či už v areáli kaštieľa, alebo na trati. Vidíme sa opäť o rok!

Ing. Zuzana Hradická,

OZ Cedron klub

Foto: Ing. Michal Bohunčák

Výlet na Oravu

Dňa 27. augusta organizoval SZS Mojmirovce v spolupráci s našimi sesterskými organizáciami Jednota dôchodcov a COOP Jednota a za finančnej podpory OcÚ Mojmirovce veľmi úspešný a pohodový zájazd na Oravu.

Výletu sa zúčastnilo 29 členov. Navštívili sme Múzeum šľachtických kočiarov a saní, ktorého zbierka obsahuje 28 exkluzívnych exponátov. Každý exponát, vrátane luxusných Landuaerov a poľovníckych kočiarov, bol pri prehliadke pútavo predstavený. Potom naše kroky viedli na

Oravský hrad, ktorý patrí medzi najvýznamnejšie pamiatky hradného staviteľstva na území Slovenska. Začiatky stavby sa datujú od roku 1261, ale až v roku 1611 dostal hrad dnešnú podobu. V roku 1800 vyhorel, no rekonštrukčné práce začali až po II. svetovej vojne. Dnes je hrad dominantou oravského regiónu a pozostáva z dolného, stredného a horného hradu s palácami, opevnením a vežami. Vzácnosťou je prepojenie troch vstupných brán s tunelom, pod ktorým sú podzemné chodby. V útrobach hradu sa nachádza 754 schodov a 155 miestností. Prehliadku hradu sme všetci výborne zvládli a

krásne slnečné počasie nám umožnilo krásne výhľady na okolie. Oravský hrad má za sebou i bohatú filmársku históriu. Natáčali sa tu slovenské filmy ako napríklad Adam Šangala, Kráľ Drozdia brada, Sokoliar Tomáš, Lásky na vlásku, no taktiež zahraničné diela Princezná a žobrák, Dračie srdce, Cárov emisár a Upír Nosferatu. Po prehliadke hradu a dobrom obede sme sa cestou domov ešte zastavili v Banskej Bystrici, kde sme si pozreli pamätník SNP, námestie a krásnu fontánu.

Eva Petrovičová

Foto: FB Záhradkári Mojmirovce

Cyklopotulky Snina 2020

Spomienky na leto

Východné Slovensko, Snina, Národný park Poloniny a historické drevené kostolíky boli cieľom našich cyklopotuliek v dňoch 23.-28. júla 2020.

Miestom nášho pobytu sa stala dedinka Kolonica, ktorá je vzdialená asi 12 km od Sniny. Ubytovaní sme boli u rodiny Chomaničových. Informácie o cyklotrasách a zaujímavých miestach sme čerpali z informačných letákov, ktoré nám poslali z mestského úradu v Snine, no veľa sme sa dozvedeli i od domácich.

Druhý deň nášho pobytu začal trasou smer Kolonické sedlo (440 m. n. m.). Popri Astronomickom observatóriu na Kolonickom sedle, ktoré sa oplatí navštíviť, sme smerovali k prvým dreveným kostolíkom. Prechádzali sme malebným bukovým lesom a na pokraji lesa sme našli štyri krásne hriby (po rusínsky „kozare“), a neboli

ani červavé „chrobačne“. Prvou našou zastávkou bola dedinka Strihovce - gréckokatolícky Chrám sv. proroka Eliáša a ďalej nasledovala dedinka Šmigovec s gréckokatolíckym Chrámom Nanebovstúpenia Pána. V interiéri oboch chrámov sa nachádza ikonostas (stena s ikonami), ktorý oddeľuje loď od svätiny. V Šmigovci sme navštívili i drevený kostolík, ktorý bol postavený v roku 1755 a patrí medzi najmenšie v regióne

Snina. Zo Šmigovca sme smerovali do Hrabovej Roztoky, kde sa drevený kostolík sv. Bazila Veľkého vypína na lúke nad dedinou. Bol postavený začiatkom 18. storočia a prešiel komplexnou rekonštrukciou finančne podporovanou islandskými, lichtenštajnskými a nórskeymi fondami. Cez dedinu Dúbrava sme prešli do Ruskej Bystrej ku drevenému Chrámu prenesenia ostatkov sv. Mikuláša. Odtiaľ späť cez dedinu Dúbrava, cez Ubľu na ukrajinských hraniciach a Ladomírov do Kolonice. Bol to náročný deň, nakoľko to nie je rovina a stále sme museli prekonávať stúpania.

Ďalší deň sme naplánovali trasu Stakčín – Jalová. V Jalovej sme videli drevený kostolík sv. Juraja, a tiež vodnú nádrž Starina, ktorá sa nachádza neďaleko obce. Je to najväčšia nádrž pitnej vody na Slovensku, zásobujúca vzdialené mestá Prešov a Košice. Vybudovali ju v 80. rokoch 20. storočia na území, z ktorého vysídili 7 obcí. Plocha nádrže zaberá 240 ha a objem vody je takmer 60 miliónov m³.

Drevený kostolík v obci Topoľa bol ďalšou krátkou zastávkou na trase. Topoľský kňaz nám urobil sprievodcu chrámom a dostali sme i občerstvenie v podobe osviežujúcej plechovky piva. Kostolík v Topoli navštívili len štyria z našej skupiny, keďže dvaja sa vrátili od vodnej nádrže do Kolonice variť večeru. Skupinu 4 cyklistov teda čakal po návrate výborný kotlíkový guláš, na ktorý sme pozvali aj známych zo Sniny a domácich.

Vo štvrtok sme navštívili drevený kostolík sv. Jána Krstiteľa v Kalnej Roztoke. Bol to tiež „náročný stupák“. O 14.00 hod. sme mali objednaný vstup na prehliadku astronomického observatória, a tak sme mali čo robiť, aby sme to stihli. Prehliadka s výkladom trvala dve a pol hodiny. Na nočné sledovanie oblohy sa nám nepodarilo dostať, pretože všetky termíny počas nášho pobytu boli obsadené.

Cestou späť do Kolonice nás skropil letný dážď. Na večeru pani domáca pripravila „tatarčane pirohy“, typické rusínske regionálne jedlo. „Tatarčane“ preto, lebo do cesta sa pridáva

pohánková múka a pohánku priniesli do tejto oblasti v stredoveku Tatári.

V piatok sme vyrazili do Sniny. Navštívili sme mestský úrad a Galériu Andreja Smoláka na námestí. Tvorbu akademického maliara Andreja Smoláka sme mohli vidieť i v Mojmirovciach, keďže mal pred niekoľkými rokmi vernisáž v našom Kaštieli.

Neobišli sme ani Kaštieľ v Snine. Klasicistická budova vznikla v roku 1781 prestavbou pôvodnej drevenej kúrie pre grófkku Teréziu van Dernáthovú. V roku 1799 sa jej ďalším majiteľom stal banícky a hutnícky podnikateľ Jozef Rholl. Ten údajne nechal odliat' zo železa tri Herkulove sochy, z ktorých jedna je dodnes na nádvorí kaštieľa. Po smrti syna Štefana prešiel kaštieľ do vlastníctva Kláry Csákyovej, vnučky Jozefa Rolla, a po nej vystriedal ďalších majiteľov. V roku 2009 sa jeho vlastníkom stalo mesto Snina, ktoré v rokoch 2012-2013 realizovalo komplexnú rekonštrukciu kaštieľa z prostriedkov EÚ. Po krátkej prehliadke interiéru sme si vyšli pozrieť Sninské rybníky, známu rekreačnú oblasť pri Snine, kde sme sa najedli a vybrali sa späť do Kolonice.

V sobotu ráno sme nabalili batožinu a bicykle a o 17. hodine a 40 minúte sme boli v Mojmirovciach. Snina a okolie nás svojou nedotknutou prírodou očarili. Opäť sme spoznali kúsok nášho krásneho Slovenska a „nabicyklovali“ 265 km.

Ing. Alžbeta Kováčová
Foto: Roman Szabo

Európsky deň jazykov

Európsky deň jazykov sa v tomto roku oslavoval už po devätnástykrát. Dnes už tradičné podujatie nadviazalo na úspešné aktivity iniciované Radou Európy a Európskou uniou v roku 2001. Hlavným cieľom tohto dňa je podporovať vyučovanie cudzích jazykov medzi všetkými

občanmi Európskej únie, rozvíjať kultúrnu rozmanitosť a iniciovať výmenu skúseností v oblasti jazykového vzdelávania. Európsky deň jazykov sa každoročne slávi 26. septembra. Žiaci našej základnej školy si ho v tomto roku pripomenuli už 25. septembra formou zábavno-náučných kvízov a iných aktivít. Aktivity mali za cieľ zvýšiť povedomie o jazykovej i kultúrnej rozmanitosti širokého spektra krajín Európy. Žiaci sa rozprávali o charakteristických prvkoch jednotlivých krajín a kultúrnych spoločenstiev, precvičili si faktografické znalosti (napríklad hlavné mestá štátov a identifikáciu vlajok), a zároveň si hravým spôsobom pripomenuli zvláštnosti a typické atribúty európskych krajín.

Ing. Iveta Podberská

Týždeň zdravia v ZŠ

Počas uplynulých dní sme v ZŠ Mojmirovce v súvislosti so Svetovým dňom mlieka a Týždňom zdravej výživy častejšie skloňovali slová zdravie a zdravý životný štýl. Aktivity, ktoré sme pre žiakov pripravili, spojil spoločný menovateľ – zdravá výživa a jej vplyv na cel-

kové telesné a duševné zdravie. V dnešnej dobe poznačenej ochorením COVID-19 si obzvlášť uvedomujeme, aký význam má zdravá výživa, pohyb na čerstvom vzduchu, pozitívne naladenie či zmysluplné naplnenie dňa.

Svetový deň mlieka sme si na prvom stupni (ročníky 1 – 4) pripomenuli monitorovaním zdravej desiatej a skúmali sme podiel mlieka a mliečnych výrobkov v nej. Musíme konštatovať, že naše mamičky vyzbrojújú deti výživnou a zdravou desiatou. Mlieko a mliečne výrobky si žiaci môžu zakúpiť aj priamo v škole, v mliečnom automate. Starší žiaci vyhotovili zaujímavé plagáty na propagáciu mlieka a mliečnych výrobkov.

Týždeň zdravej výživy sa tešil veľkej popularite. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry žiaci písali zdravé recepty, čítali texty zamerané na zdravú výživu a vypracovali pracovné listy. Receptami, ktoré žiaci zapísali a sфотографovali, sa môžete inšpirovať na webovej stránke školy. Súčasťou hodiny matematiky bolo počítanie kalórií, na geografii sa žiaci venovali otázkam potravinových tradícií v rôznych krajinách sveta, na anglickom jazyku si obohatili slovnú zásobu z oblasti gastronómie. Počas prvouky, prírodovedy a biológie zostavili potravinové pyramidy a potravinové reťazce, učili sa hodnotiť zdravé a nezdravé potraviny. Za prísnych hygienických opatrení sme ochutnávali čerstvé ovocie a zeleninu, ako aj zdravé nátierky, ktoré pripravili mamičky, pani učiteľky, a dokonca samotní žiaci. Na telesnej a občianskej výchove si žiaci zapisovali svoje jedálne lístky. Školská jedáleň nám pripravila pestré a zdravé jedlá, pri ktorých sme si uvedomili, že i zdravá strava môže byť mimoriadne chutná.

Aktivít bolo naozaj veľa a vyslovujem želanie, aby podujatia ako Týždeň zdravej výživy, či Mliečny deň trvali v našej ZŠ celý školský rok.

PaedDr. Mária Eliašová

Ako tretiaci zachránili ježka

V týchto neľahkých a nezvyčajných dňoch nás milo potešili žiaci 3.A triedy, ktorí ukázali, že majú srdiečka na správnom mieste a nie je im ľahostajný osud bezbranných zvierat. Počas hodiny telesnej a športovej výchovy si všimli na ihrisku ježka zamotaného vo futbalovej sieti. Ani na chvíľu nezaváhali a začali vymýšľať záchranný plán. Ježko bol však tak vysilený a zamotaný, že to nevyzeralo veľmi nádejne. Keďže hodina končila a museli sme sa vrátiť do školy, poprosili sme o pomoc pani učiteľku biológie Zuzanu Šuškovú, ktorej sa podarilo ježka zachrániť. S pomocou pani učiteľky Ivety Podberskej potom vybrali ježkovi kliešťa. Oslobodeného ježka nám prišla pani učiteľka

ukázať do triedy, a tak sme s dobrým pocitom v srdci mohli pokračovať vo vyučovaní.

Mgr. Natália Poláková

Október - mesiac úcty k starším

*Starkí sú tu pre nás vtedy,
keď potrebujeme kúsok nehy!
Chceme sa vám poďakovať,
že ste nás naučili milovať...*

Momentálna nepriaznivá situácia nám nedovolí, aby sme mohli navštíviť našich starých priamo v zariadení sociálnych služieb Cedron Senior a spoločne v bezprostrednej blízkosti stráviť zopár príjemných okamihov. Nechceli sme prerušiť naše pravidelné návštevy, preto sme sa vybrali aspoň na krátku návštevu ku plotu zariadenia. Podali sme starým zdravé jabĺčka plné vitamínov a maľované jablčkové pozdravy, ktoré vyrobili šikovné ruky našich detí.

Popriali sme starčekom pevné zdravie, spokojnosť, trošku sme sa porozprávali, zaspievali si a za plotom sme sa zahráli hry, aby sme mohli byť spolu aspoň o chvíľku dlhšie. Mrzí nás, že sa to nedá inak.

Všetkým skôr narodeným prajeme najmä pevné zdravie, veľa životného elánu a tešenie sa na stretnutia s vami po skončení pandémie. Radi si spolu zaspievame, zatancujeme a hlavne spoločne sa zahráme a niečo pekné vyrobíme - vďaka vašej múdrosti, skúsenostiam.

*Človek je krásny nielen vtedy,
keď má pružný krok.
Človek je krásny podľa múdrosti,
čo sa mu zrači v oku,
podľa slov, podľa vrások
a bielych vlasov.
Človek je krásny vtedy,
keď ho ľudia majú radi.*

Ludová múdrosť

Katarína Bašková

Obzretie za letom

V posledný septembrový pondelok sme v aute pred farou čakali chvíľu na kolegu. A zrazu začalo prírodné divadlo: svietilo slnko, ale z oblaku nad Námestím sv. Ladislava padal hustý dážď. Ligotavé kvapky vytvárali nádherný obraz letno-jesenného popoludnia.

Hra prírody ešte zintenzívnila príjemné pocity, ktoré vyvoláva starostlivo udržiavané mojmirovské námestie. Všetci vieme, že ak prší, a zároveň svieti slnko, vznikne dúha. Viacfarebný prírodný úkaz, ktorý dokáže očariť nielen deti, ale aj nás, dospelých. Zachytili sme ho fotografiou.

Časovým oblúkom nás život posunul do novembra – mesiaca fotografie. Chceme vám ňou pripomenúť leto 2020. Náročné, vzhľadom na situáciu, ktorú prežívame. Zároveň krásne, jedinečné a neopakovateľné.

PaedDr. Iveta Štefanovičová

Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Svetový deň zvierat

4. október je pre mnoho ľudí úplne obyčajný deň, ničím výnimočný od tých ostatných. Ale predsa sa niečím odlišuje. Tento deň je venovaný všetkým zvieratám sv. Aby sme si pripomenuli, že nielen ľudia, ale aj oni potrebujú v životných útrapách pomoc.

V našej ZŠ si žiaci I. stupňa pripomenuli svetový deň zvierat v priebehu celého týždňa na jednotlivých vyučovacích hodinách. Určené hodiny boli venované zvieratám, či už domácim alebo voľne žijúcim. Na matematike počítali so zvieratkami, na hodinách slovenského jazyka lúštili krížovky a hľadali ukryté zvieratká v slovách, na literatúre čítali príbehy o zvieratách a zlepšovali si čítanie s porozumením. Zaujímavé poznatky zo života zvierat sa dozvedeli na prírodovede a prvouke, na výtvarnej výchove si rozvíjali svoju predstavivosť a šikovnosť a vytvárali zvieratká z opadaných listov.

Počas mesiaca október na pracovnom vyučovaní a telesnej výchove žiaci usilovne zbierali gaštany v areáli školy a jej blízkom okolí a vyrábali si „gaštanové“ zvieratká.

Ing. Karin Benčíková

Domáce rezance, fľačky, perky (pirohy) a ocetková polievka (slížovica)

Cesto:

1 kg hrubej múky, ½ ČL soli, 1 vajce, studená voda.

Do preosiatej múky pridáme vajce, soľ, vodu a vypracujeme tuhšie cesto, aby sa nelepilo na ruky. Na pomúčenej doske ho rozdelíme na 4 bochníky.

Postup:

Rezance

Prvý bochník cesta vyvaľkáme na pomúčenej doske na hrúbku 0,5 cm, prípadne tenšie. Vyvaľkané cesto pomúčime a takto upravené nakrájame na dlhé pásy v šírke asi 4 cm. Pásy na seba poukladáme a nožom krájame hrubšie rezance.

Fľačky

Druhý bochník cesta vyvaľkáme, stočíme a krájame na roládky. Potom zoberieme asi 4 roládky, stočíme ich po šírke šikmo a krájame fľačky.

Perky (pirohy)

Ďalší bochník cesta vyvaľkáme do kruhu. Od kraja v smere riadku ukladáme lyžičkou malé kôpky slivkového lekváru tuhej konzistencie. Cesto následne preložíme, postláčame v miestach okolo lekváru a vyrežeme radielkom. Sformované malé perky na okrajoch upravíme prstami.

Počas práce s cestom na rezance, fľačky a perky dáme do veľkého hrnca variť vodu, ktorú posolíme. Keď voda zovrie, vyvaríme najprv rezance. Za priebežného premiešania ich varíme asi 3-4 minúty. Keď sa rezance vyplavia na povrch, vyberieme ich sitkom a

prelejeme studenou vodou. Po scedení rezance vložíme do veľkej misy, jemne naolejujeme a premiešame. Tak isto postupujeme aj pri varení fľačkov.

Do tej istej vriacej vody môžeme dať vyvariť aj perky. Varíme ich rovnako dlho, asi 3-4 minúty. Keď vyjdú na povrch, prelejeme ich studenou vodou a naolejujeme. Perky nepremiešavame.

Pozn.: Keď vyváraame väčšie množstvo rezancov, fľačkov či perkov, vriaca voda v hrnci ubúda. Podľa potreby vodu vždy dolejeme, necháme zovrieť a ďalej pokračujeme vo vyváraní.

Rezance a fľačky môžeme podávať na sladko s makom, orechmi, tvarohom, lekvárom alebo kapustou. Výborné sú aj s krupicou. Na ich prípravu potrebujeme 500 g detskej krupice, ktorú vysypeme na panvicu, prípadne do hrnca, pridáme olej a osmažíme do ružova. Zmes zalejeme 4 del vriacej vody. Takto pripravenou krupicou posypeme uvarené rezance alebo fľačky.

Na slano sa rezance a fľačky môžu posypať krupicou a dochutiť soľou. Veľmi chutné sú aj osolené s kapustou.

Perky podávame makové, orechové, tvarohové, krupicové, prípadne strúhankové. Pri podávaní ich polejeme rozpusteným maslom.

Ocetková polievka (slížovica)

V hrnci osmažíme na masti roztláčený cesnak, zalejeme vývarom z domácich cestovín, ochutíme soľou, mletou paprikou a pridáme čerstvé rezance. Pred podávaním posypeme petržlenovou vňaťou.

Dobrá chuť!

Mária Černeková

Foto: archív Kaštieľ Mojmirovce

STARÉ ČASOPISY

ROHÁČ, KAMARÁT,
FILMaDIVADLO, KINO,
ELEKTRÓN, AUTO-MOTO ...
výkup **0905 259 609**

mail: pd@panter-pmd.sk

Foto: Dominika Klačanová

Autoškola PANTER

JAZDÍME BEZPEČNE!

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B a B96

f Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň ♠ Infolinka: 0905 554 888

VYKONÁVAME JADROVÉ VRTANIE DO ŽELEZOBETÓNU, MURIVA, KAMEŇA

Prevrtáme základ, veniec, chodník, plot, oporný múr. Vhodné pre digestor, kanalizáciu, komín, rozvody vody, plyn. Vrtáme v priemeroch od 20 mm – 400 mm, vyplujeme rôzne otvory. Obhliadka zdarma. **INFO: 0918 371 809 ✆ www.vrtanie.eu**